

De Kempische Genealog is een uitgave van Familiekunde Vlaanderen, Regio Kempen en verschijnt in maart, juni september en december. Gelieve artikels, advertenties, aankondigingen van activiteiten, in te leveren vóór de 10de van de maand waarin het blad verschijnt bij:

Victor Bertels, Thierry de Renesselaan,1, 2390 Malle
victor.bertels1@telenet.be

Gelieve alle correspondentie voor Regio-Kempen te zenden naar:

Theo Peeters, Stwg op Zevendonk 38/1 2300 Turnhout
e-mail: theopeeters1@telenet.be tel: 014/41.89.86

Studiezaal : Kasteel de Renesse
Lierselei 30, B-2390 Malle (Oostmalle)
Website: www.fv-kempen.be

Erevoorzitter : Eugeen Van Autenboer (†)
Erebestuurslid: Florent Bosch
Ereleden: Elisa Nijs (†)
Jos Van Breen (†)

Voorzitter:
Marc Van den Cloot   Salphensebaan 24, 2390 Malle   03/312.26.54
marc.vandencloot@telenet.be

Ondervoorzitter:
Frans Renaerts   Sint-Jozefslaan 78, 2400 Mol   014/81.48.27
frans.renaerts@busmail.net

Secretaris:
Theo Peeters   Stwg op Zevendonk 38/1 2300 Turnhout   014/41.89.86
theopeeters1@telenet.be

Penningmeester:
Victor Bertels   Thierry de Renesselaan 1, 2390 Malle   03/312.29.89
victor.bertels1@telenet.be

Bestuursleden:
Dago Peeters   Burg. Bossaertlaan 10, 2350 Vosselaar   014/55.61.00
Webmaster   dago.peeters@skynet.be

Mariette Backs   Wandelweg 4, 2980 Halle-Zoersel   03/383.26.16
mariette_backs@hotmail.com

Paul Desseyn   Druivenlaan 1, 2390 Malle   03/312.14.07
paul.desseyn@telenet.be

Gerard Keyzers   Berkenlaan 8, 2275 Poederlee   014/88.22.84
gerardus.keyzers@telenet.be

Andre Sannen   Achterbos 208, 2400 Mol   014/31.93.26
andre.sannen@scarlet.be

Herman Van de Leur   Schorvoortstraat 117, 2300 Turnhout   014/41.67.46
hevdl@skynet.be

Andre Van Steenberghe   Pastorijsstraat 19, 2275 Wechelderzande   03/383.38.69
avsteenb@telenet.be

VIJF JAAR GELEDEN START VAN HET DNA-PROJECT

Hoe het begon...

Het is geen geheim dat onze thuisbasis, het kasteel de Renesse in Oostmalle, vaak de achtergrond vormde van nieuwe en soms verdragende initiatieven, zowel lokaal als regionaal en zelfs internationaal. Dit jaar is het net vijf jaar geleden dat in ons land op het vlak van genetisch-genealogisch DNA-onderzoek een baanbrekend initiatief het licht zag. Zowel de “zwangerschap” als de aankondiging van de geboorte vonden plaats in het kasteel de Renesse. Intussen groeide dit initiatief uit tot één van de belangrijkste DNA-projecten in Europa, zowel op het vlak van de puur wetenschappelijk DNA-analyse als op het vlak van het genetisch-genealogisch onderzoek. Toch de moeite om er even bij stil te staan.

Hoe kwam dit project tot stand ? In april 2002 organiseerde de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde (VVF, nu omgedoopt tot Familiekunde Vlaanderen, FV) haar jaarlijks congres in Koksijde. Op het programma stond een referaat door de bekende professor dr. Jean-Jacques Cassiman, toenmalig hoofd van het Center for Human Genetics van de KU Leuven, met als thema: “Kan DNA-onderzoek ons helpen in het zoeken naar onze afstamming?”. Het was de eerste maal dat daarover in VVF-middens werd gesproken en we hoorden het bij wijze van spreken in Keulen donderen. Nu stond dat type DNA-onderzoek op dat ogenblik nog in

zijn kinderschoenen. Ik had het genoeg tijdens de middaglunch ruim een uur daarover met de professor te praten. Het was duidelijk dat het voor ons nog veel te vroeg was om iets in die richting te ondernemen, maar het idee bleef sluimeren.

De afdeling VVF-Kempen (nu FV), al sinds 1991 in het kasteel actief, nodigde in november 2007 dr. Benedikt Sas (nu prof in Gent) uit om zijn persoonlijk verhaal en ervaring met DNA-onderzoek toe te lichten. De avond was een succes en de Kempense afdeling meende dat nu haar tijd aangebroken was. Dat in 2008 onze Nederlandse confraters van het NGV een DNA-project lanceerden in samenwerking met de Leidense universiteit en met o. m. het elitaire “Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde” ter gelegenheid van hun 125-jarig bestaan, was uiteraard een bijkomende aansporing. In februari 2008 stelde ik als provinciaal voorzitter voor om met de drie Antwerpse afdelingen, Antwerpen, Mechelen en Kempen, in samenwerking met de Noord-Brabantse afdelingen van de Nederlandse Genealogische vereniging (NGV) een Zuid-Brabantdag rond het thema DNA te organiseren. Dat viel in goede aarde, maar wie a zegt, moet ook b zeggen en op een bestuursvergadering van FV Kempen in het kasteel werd mijn voorstel om een eigen Brabants DNA-project op te zetten enthousiast onthaald.

FV-Kempen start het project

Toen ging alles razendsnel. Collega-bestuurder Jan Winten die zelf via het Amerikaanse FTDNA reeds een DNA-onderzoek liet uitvoeren, nam de technische kant voor zijn rekening, ik de

organisatorische. Hij zocht en vond enkele mensen met dezelfde ervaring en kwam zo op het spoor van Marc Gabriëls, een jonge informaticus uit Roosendaal. Samen

werkten we, uiteraard in het kasteel, de krijtlijnen van het project uit. Dankzij onze relatie met bioloog Ton van Gestel die in het Nederlands project voor het genetisch aspect instond, verfijnden wij onze aanpak zodat we hun tekortkomingen vermeden. Zo kozen wij voor de analyse van 37 merkers, terwijl zij er maar 16 onderzochten. We lanceerden prijsaanvragen in binnen- en buitenland. Professor Cassiman (nu opgevolgd door prof. Ronny Decorte) nam onmiddellijk contact op en nodigde ons uit in Leuven. Daar kwam de verrassende vraag om, in het kader van het internationale Genographic Project van de Amerikaan dr. Spencer Wells, ons project uit te breiden tot geheel België. Geleid namen we de handschoen op en vermits de offerte van

Leuven en van FTDNA praktisch gelijk waren, deed dit voorstel en het taalvoordeel de balans richting Leuven overhellen.

We vroegen en kregen financiële steun van de Vlaamse overheid zodat we de deelnemersprijs konden drukken tot 80 euro. Jan Winten maakte de start niet meer mee. Hij overleed vlak voor de persconferentie van 16 januari 2009 waarop het project en de resultaten van tien proefpersonen in het kasteel de Renesse aan de pers werden voorgesteld. De Zuid-Brabantdag in februari in het Provinciaal Vormingscentrum in Oostmalle was een schot in de roos: op het einde van dat weekend stond de teller op 250 inschrijvingen en 100 staalafnames.

Start van het DNA-project: van links naar rechts: deelnemer Lieven Guffens, André Van Steenberghe, Marc Gabriëls en Marc Van den Cloot.

Een overrompend succes ,

De resultaten van de eerste fase, oud hertogdom Brabant, publiceerden we in 2010, deze van de tweede fase, de rest van

België, volgde in 2011 (beide boeken zijn nog te verkrijgen bij FV Kempen). Vermits er zich nadien nog gegadigden aanmeldden, bestendigden we het project. Eerst breidden we het uit tot een Open Project dat voor iedereen toegankelijk was en vanaf dit jaar doopten we het om tot Beneluxproject, inclusief de aangrenzende Franse, Duitse en Britse regio's. Tevens namen we wie elders zijn DNA liet onderzoeken, onder bepaalde voorwaarden (genealogische en genetische resultaten overmaken), ook op in onze database.

De teller staat thans op ruim 1.100 deelnemers en het einde is nog niet in zicht, ondanks het feit dat er geen subsidies meer voorhanden zijn en de kostprijs nu 140 euro bedraagt. Dit lijkt veel maar in vergelijking met een aantal andere labo's

scoren we beter. De Amerikaanse marktleider FTDNA hanteert op het eerste gezicht licht goedkopere tarieven, maar de analyse en de interpretatie dekken niet volledig dezelfde lading. Waar Leuven en wij vasthouden aan de strikt wetenschappelijke YCC standaard, volgen zij de wat minder wetenschappelijke ISOGG standaard. Ondanks de vele toeters en bellen van de Amerikaanse websites, lijkt mij onze follow-up (nu in drie talen beschikbaar) toch effectiever voor de deelnemers.

Geïnteresseerden vinden informatie of kunnen desgewenst inschrijven via onze website www.dna-benelux.eu (let op de vernieuwde url) of contact opnemen met de projectleider via mail naar marc.vandencloot@telenet.be.

Op de eerste dag van de inschrijving stond de teller op 250 en het Prov. Vormingscentrum te Oostmalle werd overrompeld voor staalafnames !

Wat zijn de genealogische resultaten?

Over het wat en hoe van het DNA-onderzoek schreven we reeds in eerdere nummers. In een notendop: enkel mannen nemen deel omdat enkel zij een Y-chromosoom bezitten en de beide soorten mutaties hebben (STR en SNP), vrouwen daarentegen slechts één. De SNP-mutaties zijn vooral van nut voor de genografische benadering, d.w.z. de migratiepatronen van de moderne mens – homo sapiens – via een opdeling in groepen met dezelfde genetische kenmerken (haplo- en subhaplogroepen). De herhalings- of STR-mutaties laten toe de graad van verwantschap te bepalen tussen verschillende mannen die tot eenzelfde haplo- of subhaplogroep behoren.

Wat heeft dit nu opgeleverd ? Er zijn twee aspecten: de genografische en de genetisch-genealogische. Het eerste past

in het internationaal project en onderzoekt de grote migraties van de mensheid vanuit

haar bakermat in Oost-Afrika. Uit ons project blijkt dat ruim 60 % der Belgen (elders in Europa 70, 80 en zelfs 90 % naarmate men meer naar het Westen opschuift) behoort tot een migratielijn (haplogroep) die men R1b noemt en die naar men schat ca. 3.500 jaar geleden ontstond. In gewone taal: alle West-Europeanen met dat kenmerk stammen af van één man die deze mutatie kreeg rond zowat 1.500 jaar voor onze tijdrekening en deze aan al zijn mannelijke afstammelingen doorgaf. Op zich een opmerkelijk gegeven als men bedenkt hoe "rusteloos" onze Europese geschiedenis eruit ziet...

Het tweede en voor genealogen het belangrijkste aspect is de mogelijkheid om de graad van verwantschap te bepalen

tussen mannen die tot dezelfde migratie (haplo- en subhaplogroep) behoren. Een uitstekend middel om na te gaan of dezelfde of gelijkkluidende familienamen op één zelfde voorvader teruggaan. En verder in het verleden: met welke andere appels vielen we uit dezelfde boom vóór het ontstaan van onze familienamen? Wat leerden we uit dit aspect van ons onderzoek? Van alle deelnemers zijn ca. 43 % genetisch verwant, ze hebben dus een gemeenschappelijke voorvader tussen nu en pakweg het jaar 1.000. Distilleren we uit onze databank enkel diegenen die “Belgische” roots hebben, dan loopt dit op tot 50 %! Met andere woorden: onze bevolking is erg honkvast, ondanks de wisselvalligheden van onze geschiedenis. Dat is toch wel een sensationeel resultaat.

FV tracht bij deze DNA-resultaten enkel de strikt wetenschappelijke interpretatie te volgen. Jammer genoeg blijken veel

Wat zijn de wetenschappelijke resultaten?

Intussen bieden zich onverwachte invalshoeken aan. Zo bewees dr. Maarten Larmuseau (medewerker van prof. Decorte) aan de hand van onze gegevens dat de veel voorkomende franse familienamen in West-Vlaanderen het gevolg zijn van een boerenmigratie uit Frans-Vlaanderen naar het door Lodewijk XIV platgebrande West-Vlaanderen waar ze de leegstaande hoeves in bezit namen. Diezelfde jonge bioloog lanceerde ook een “Romeinenproject” waarbij hij het DNA onderzocht van oude families uit drie gemeenten die archeologisch als Romeins en drie die als Germaans worden beschouwd. De resultaten zijn nog niet bekend maar de interpretatie zal niet eenvoudig zijn. Een hoger percentage aan J2 en E1b tegenover de andere regio’s kan toch een idee geven over de genetische invloed van de Romeinse aanwezigheid. Onlangs startte hij ook een onderzoek naar familienamen in de provincie Antwerpen die met Cor beginnen, zoals Cornelis bijvoorbeeld. Voor beide projecten vond Leuven subsidies via wetenschapsfondsen.

mensen, vooral via het internet, hun dromen voor werkelijkheid te houden. Zij koppelen bepaalde genetische subhaplogroepen aan culturele entiteiten en beschouwen zich als Kelt, Gallo-Romein, Frank of Viking. Dat is onzin want de genetische kenmerken zijn veel ouder en de families die hier woonden, zijn allemaal ooit Kelt, Gallo-Romein, Frank, enz. geweest op het ritme van de opeenvolgende heersende culturen. Wees dus erg terughoudend in de interpretatie. Een voorbeeld zal dit verduidelijken. In ruime kringen heeft men de haplogroep J2 gedoodverfd als deze van de “Romeinen”. Deze groep is echter ontstaan in Mesopotamië en verspreidde zich via de Feniciërs en de Grieken tot in zuidelijk Italië. Welnu in heel noord- en Midden-Italië overheerst de West-Europese R1b... Hetzelfde verhaal bij de Denen, ongetwijfeld Vikings, maar met ruime R1b-aanwezigheid.

Jammer is echter dat door de voorwaarden die aan die gesubsidieerde projecten opgelegd zijn, wij geen beschikking hebben over de resultaten. Dat is niet enkel jammer voor onze database maar ook voor de deelnemers aan die projecten die niets meer vernemen dan hun cryptische DNA-code.

Daarom doen wij nu pogingen om daarvan een deel te recupereren mits toestemming van de deelnemer. Tevens spannen we ons in om deelnemers aan het Nederlandse project, die vaak ontevreden zijn met hun beperkte 16-merkeranalyse, via een upgrade door Leuven toch in onze database te verwerken. Dat moet nog een schat aan onderlinge verwantschappen opleveren zoals alleen al blijkt uit de familienamen die in dat project voorkomen.

En wat te denken van de zoektocht van een Engelse gewezen BBC-productiemedewerkster naar de middeleeuwse Vlaamse emigranten naar Engeland die in een dorp in Zuid-Wales

hun voetdruk (nu ja...) nalieten ? Zij diende alvast een project in om die historische blinde vlek te onderzoeken en om via DNA-onderzoek de verwantschap met de oorspronkelijke Vlaamse families te ontdekken. En om even in Engeland te blijven: wij helpen de adellijke familie Percy, Lords of Northumberland om hun genetische afstamming van Jocelyn van Leuven, bastaardzoon van graaf Godfried met de Baard, te bewijzen via Aarschotse afstammelingen. Vermits de genoemde Godfried de voorvader is van de Brabantse

hertogen, zou dat uitsluitsel geven over hun DNA, wat ons totnogtoe niet lukte omdat het DNA-patroon van de drie in aanmerking komende deelnemers in ons project een verschillend resultaat opleverden.

De DNA-projecten van Familiekunde Vlaanderen zitten voorwaar in het internationale sop. Er is dus nog veel werk aan de winkel ! Helpers zijn welkom.

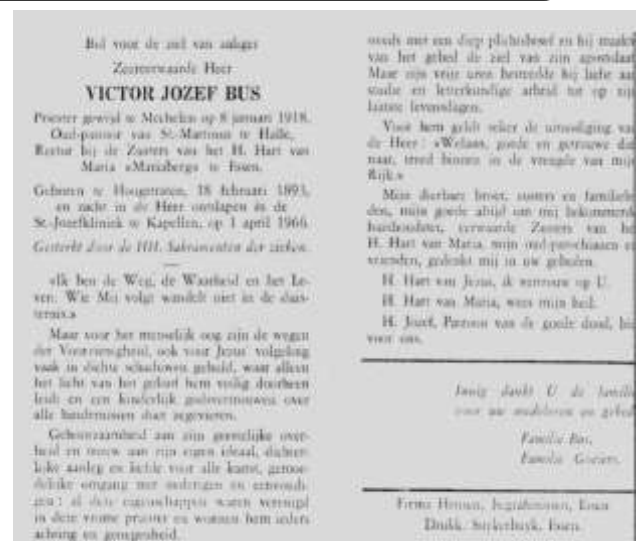
Marc Van den Cloot,
voorzitter FV Kempen
DNA-projectleider

Victor Joseph BUS Pastoor te Halle °Hoogstraten op 18 februari 1803 † Kapellen 1 april 1966

Hij was seminarist in Hoogstraten tot 17 november 1914, subdiaken op 12 juni 1916 en diaken op 27 mei 1917, priester presbyter op 7 april 1918 hij is leraar geweest in Schaarbeek in 1918, in Aarschot in het St Jozefcollege 1920 en in Affligem in 1921

Hij werd onderpastoor in Heist o/d Berg in november 1921, vandaar verhuisde hij in 1929 naar de St Andries parochie in Antwerpen, eveneens als onderpastoor. Hij werd onderpastoor in O.L.V Wijnegem in 1937 en vanaf 7 februari 1943 was hij pastoor te Halle (nu deelgemeente van Zoersel).

Halle was voor de fusie een kleine gemeente in de Voorkempen, het grenst aan Schilde, Zandhoven en Zoersel en is nu deelgemeente van Zoersel. Een streek van heide en zandgrond. Het stond algemeen bekend als "mager" Halle. Men noemde het ook "Halle-Kempen" om onderscheid te maken met het Halle bij Brussel.

Pastoor Bus heeft heel wat geschriften nagelaten die de geschiedenis van Halle beschrijven, deze bevinden zich in de Heemkring van Zoersel.

"Halle in de Geuzentijd" (V.J. Bus)
Op 20 augustus 1566 heeft te Antwerpen de eerste grote beeldenstorm plaats. De kerken werden op aanstoken van calvinistische raddraaiers geschonden en onteerd. De oproerige beweging wordt door de hertog van Alva onderdrukt. Na

diens vertrek sloegen de Spaanse soldaten aan het muiten, de Spaanse furie, wat in Antwerpen aanleiding gaf tot een geweldig bloedbad. In 1577 is Oranje in Antwerpen en krijgen de calvinisten de bovenhand. In 1580 wordt Lier ingenomen en de katholieke eredienst wordt in Antwerpen verboden, de kloosterlingen worden verdreven. De intrede van Farnèse in 1585 in Antwerpen bevrijdde de stad van de Calvinisten maar in de Kempen kwam voorlopig niets in huis van de bevrijding. Hoe was het intussen gesteld te Halle? Om ons daarvan een gedacht te vormen beschikken we hoofdzakelijk of bijna uitsluitend over de gemeente-, kerk- en Heilige Geestrekningen. Reeds in 1566 is er een merkelijke belemmering van de eredienst. De kerkelijk rekeningen geschieden nog normaal, en er is niets dat aanduidt dat er geweld gepleegd is. In de jaren 1570-1574 heeft ook Halle te lijden van strooptochten der "staatsen" en "gemutineerden". De eredienst blijft quasi normaal doorgaan, maar de revenuen der kerk of van de arme werden bijna niet meer betaald omdat de gronden onbebouwd of braak bleven liggen. In 1581 werd de pastorij door het vuur verwoest. De klokken zijn lange tijd verborgen en begraven geweest. Op 2 september 1585 heeft Jan Bomers, 5 gulden ontvangen om de klokken terug te hangen."

Een voorbeeld van de rampspoedige toestand in de Kempen lezen we in een verhandeling van Kanunnik Adriaan Heylen, archivaris van de Abdij van Tongerlo:

"Tussen de jaren 1583-1587 hebben de dorpen in de Kempen verschrikkelijk geleden.

Essen had, in 1587 geen enkele vaste bewonder meer.

*Kalmthout, waar 750 communicanten * waren, had nog zes huwelijken
Westmalle was tot zulke ellende gekomen dat in plaats van meer dan 300*

huisgezinnen, er slechts 23 overgebleven waren

Oostmalle was van 350 communicanten gedaald tot 25 huisgezinnen.

Zandhoven had nog veertig huisgezinnen behouden.

Halle is, sedert het jaar 1579 onbebouwd gebleven; in het jaar 1587 woonden er zestien personen in de kerk dezer gemeente, die enig land daaromtrent gelegen bebouwden.

Wommelgem was tenemaal verlaten, pas in 1587 waren er 32 huisgezinnen teruggekomen.

Wechelderzande en Vlimmeren telden in 1587 met hun beiden, maar zes huishoudens

Broechem was, op twee huizen na, afgebrand. De inwoners verbleven er in hutten.

Herenthout, Wiekevorst en Morkhoven waren bijna gans in de as gelegd. De bevolking was tot dertig huishoudens gesmolten.

*Poederlee, vroeger meer dan 200 communicanten, was tot 30 gesmolten
Lille: idem van 700 tot 60.*

Tielen had een veertigtal huisgezinnen, waarvan ruim een derde armen.

Voorschoten, was helemaal afgebrand en verlaten, heropgebouwd heeft de gemeente later de naam Viersel aangenomen, naar twee zijner gehuchten Vierseldijk en Nederviersel.

*Massenhoven had zes woningen behouden
Gierle was door het merendeel van de inwoners verlaten, nadat vele personen er aan honger gestorven waren.*

Kasterlee, na verscheidene malen geplunderd geweest te zijn, was tot diepe ellende vervallen.

*(parochianen boven de 12 jaar)

En pastoor Bus vervolgt:

"In Halle schijnen in 1577 de kerkrekening onderbroken te zijn, maar ze herbeginnen reeds in 1581. Dat er in 1584 mensen in de Kerk woonden, was voor die tijd een gewoon verschijnsel: het waren mensen van de afgelegen gehuchten die met have en goed naar het dorp waren afgezakt. In

1596 waren er reeds 67 trekpaarden en 170 melkkoeien.

In de laatste jaren van Farnese's regering waren de "staatsen" weer dichterbij gekomen en eisten contributie op van het "open" land, dat niet door het Spaanse leger beveiligd was, en er werden regelmatig strooptochten gehouden. Niet alleen staatsen maar ook troepen van de koning, Spanjaarden, Italianen, Duitsers e.a, gelegerd in de vestingen van Herentals, Lier, Hoogstraten tot in Breda eisten contributie.

Wanneer de torenwacht over de heide soldaten zag naderen, werd getracht deze "uit te kopen" met geld opdat ze zich elders zouden begeven. Lukte dat niet dan was het verteer en de mondkost ten laste van de gemeente. Het kwam er op aan om in de nood beschermers te hebben, en daarom werden vooral de hogere officieren bij vriend en vijand nu en dan bedacht met "gratificaties"

En hij geeft een aantal voorbeelden: "Aan Robert, luitenant van de Gouverneur van Bergen, voor een gratuiteit van zekere vriendschappen..." - "Item zeker wild geschonken met de andere dorpen tot de bruiloft van den controleur te Bergen, Jonker Floris van der Molen..." - "Voor een koppel kiekens geschonken aan den klerk van het kantoor der beden..." - Item aan den sergeant-majoor te Lier voor zekere gratuiteit, hem door de vier dorpen deze jurisdictie beloofd..."(1)

Op 9 april 1609 werd te Antwerpen een wapenstilstand (2) ondertekend tussen de Noordelijke en de Spaanse Nederlanden, en de bevolking wendde alle middelen aan om puin te ruimen. De Prinsen Albrecht en Isabella vaardigden een decreet uit om de kerken te herstellen met gelden uit inkomsten van de kerk, en aalmoezen. Waren deze middelen ontoereikend, dan mocht men zijn toevlucht nemen tot de geestelijke tienden, die ooit aan de kerk hadden toebehoord maar later in seculiere handen waren overgegaan, met dezen verstande dat de tiendeheffers, gedurende zes jaren, jaarlijks een derde van de geinde

tienden zouden afstaan ten behoeve van de heropbouw der kerken. In Halle was de kerk wel niet verwoest, maar toch waren de reparatiën zo belangrijk, dat de gemeente een halve zetting moest doen collecteren ten bate van de kerk.

(1) *deze vier dorpen zijn: Zandhoven, Viersel, Halle en Massenhoven*
(2) *bekend als het twaalfjarig bestand*

Pastors te Halle

In de gegevens bevindt zich een lijst met pastors te Halle vanaf 1273 tot 1898 met soms uitgebreide commentaar. Wij geven hieronder enkele belangrijke vermeldingen.

1273 Alardus, presbyter curatus (geen familienaam, deze beginnen pas in de 13de en 14de eeuw en zijn afgeleid van voornamen, beroepen enz. Tussen 1385 en 1543 geeft hij volgende namen op: Jan Adelines, Egidius de Poortere, Deonijs Gateleer, Giellis de Leeuwe, Pauwel van Dijke †15 maart 1534, Hendrik de Backer, Adriaen Coenraets 1543: Huybrecht van Curen, 1547: Jan van der Smissen, 1549: Cornelius van Bram of Ballaer, 1560: Adriaen Libossen (overleed in 1566) hij was pastoor onder de geuzentijd. 1577: Jan Aerts, (Joannes Arnoldi †1601), 1601: Steven Hendrickx (Stephanus Henrici † 1602), 1602: Georgius Valerii (Wouters) 1602: Joannes Andreae (Andriessens) :Hij stierf straatarm "sonder cleederen aen't lijf" aan de pest in een herberg te Halle, mogelijk in St Merten de Brouwerij. 1605: Georgius Valerii (Wouters): We mogen veronderstellen dat J. Andreae maar plaatsvervanger was omdat de parochie gedecimeerd was door " 't volck van den oorloghe en de haestige siekte". Denkelijk is G Valerii gewoonweg opgehoepelt en, als de tijd beter was: teruggekeerd. 1616: Jan van Laer, 1619: Jan de Bast † 6 september 1625, 1

1625: Joannes Walraevens † 1657
1658: Joannes Lenaerts benoemd 24 januari 1658 †18 maart 1666
1666: Jacobus de Cort † 23 oktober 1686

1681: Josephus Knaeps † 5 juni 1715, was nauwgezet man, aan zijn aantekeningen danken we dat we de geschiedenis van Halle nog zo goed kennen, o.m deze nota's 1715: Georgius Nuyts, werd benoemd 3 juli 1715 en † 6 juli 1722 Volgens nog andere gegevens van Pastoor Knaeps zijn er in de duistere 17de eeuw nog andere pastoors geweest, hieronder nog aanvullingen
 1647: Ludovicus Verrijt † 1666
 1666: Godefridus Van Deijck,
"Ik weet dat zowat rond deze tijd er te Halle een pastoor was die liever in Antwerpen woonde dan bij z'n schaapkens. Vergeet niet 't was een zwarte, armoe tijd en de pastoor moest van zijn parochianen aan zijn trekken komen. Op zeker ogenblik waren er te Halle nog 38 inwoners, pest en oorlog hadden degelijk werk gedaan, en die 38 woonden dan nog in de kerk! Het is dus begrijpelijk dat de pastoor zich maar liet vervangen door een bereidwillige en naar betere oorden verhuisde. Mogelijk is dat hier dus het geval omdat we twee pastoors tegelijk aantreffen"

Kosters te Halle

Naast de lijst met pastoors vonden we ook nog een lijst met de namen van kosters te Halle, die begint in 1562 en loopt tot 1898, sommigen zouden ook gelijktijdig koster geweest zijn in Massenhoven of Zandhoven.

Van Philippus Joannes Pillot, koster vanaf 1768 lezen we hetvolgende:
"Phillipus maakte wel en wee mee onder de Franse bezetting, hij vervulde zijn functie maar eventjes 62 jaren, we vinden hem zowel in de schepenboeken als in de archieven van Zandhoven onder de gehate Fransman/Sansculot. Vermoedelijk deed Philippus veel voor onze jongens die het voor outer en heerd opnamen. We vinden een Pillot onder hen, familie??, zoon??, Ik weet het niet, de Sansculot vernietigden veel stukken. Na hem volgde Gommarus Gerardus Pillot, hij deed de dienst van Koster in 1840, waarschijnlijk volgde hij Philippus op."

Victor Bertels

32	Henricus Bus	Princelnd X 24-05-1750	Henricus Bus	16	Govardus BUS ◦ Gastel (NB) 18-06-1752 † Steenberg (NB) 05-12-1795	X Gastel (NB) 28-09-1777	8	Henricus BUS ◦ Gastel (Nrd Brabant) 20-04-1778 † Doel 29-10-1856	X Zandvliet 25-08-1803	4	Joannes Baptiste BUS ◦ Doel 04-02-1817 † na 1888 voor 1892	X Doel 13-08-1840	2	Edmondus Julianus BUS ◦ Doel 22-11-1859 † Antwerpen 09-03-1934	X Mechelen 25-05-1892 aank 12/6/1892	1	Z.E.H Victor Joseph BUS Oud-pastoor Sint Martinus Halle ◦ Hoogstraten 10-02-1893 † Kapellen 01-04-1966
33	Maria Anna Van Gastel			17	Maria AKKERMANS ◦ Princeland (NB) 15-01-1759 † Steenberg (NB) 1795		9	Isabella BRUYNINCKX ◦ Zandvliet 28-02-1782 † Doel 26-04-1842		5	Maria Anna Emerentiana Van Craenenbroeck (Gillis) ◦ Doel 03-03-1822 † na 1892		3	Marie Ludovica GOEYERS ◦ Mechelen 22-01-1866 † Halle 06-07-1951			
34	Cornelis Akkermans	X 18-02-1755 toest emming		18	Guilielmus BRUYNINCKX ◦ Zandhoven 21-09-1731 † Zandvliet	X Zandvliet 08-01-1779	10	Carolus VAN RAENENBROECK ◦ Kieldrecht 09-11-1801 † Doel 15-01-1859	X Doel 10-08-1824	6	Louis Michel GOEYERS ◦ Mechelen 08-01-1836 † na 1892	X Bonheiden 15-02-1865					
35	Soeje De Laet			19	Anna Catharina VAN MEIR (MEER) ◦ Zandvliet 30-12-1753 + Zandvliet		11	Joanna Maria GILLIS ◦ Doel 03-09-1798 †		7	Maria Joanna Victoria VAN DIJCK ◦ Bonheiden 02-05-1837 † na 1892						
36	Egidius Bruyninckx	Zandhov. X 18-10-1727		20	Ferdinand J Van Craenenbroeck ◦ Doel 03-07-1774		12	Antonius GOEYERS ◦ Mechelen 15-08-1789 † Mechelen 24-06-1846									
37	Anna Catharina Vinx			21	Maria Catharina DANSSAERT ◦ Kallo 28-03-1774 † Kieldrecht 28-07-1805	X Kallo 25-04-1797	13	Petronella VERLINDEN ◦ Mechelen 08-03-1797 † Mechelen 20-02-1842									
38	Cornelius Van Meir(Meer)	Zandvliet x 21-04-1749		22	Petrus Joannes GILLIS ◦ Doel 25-10-1759 † Doel 12-01-1826	X Doel 09-05-1786	14	Joannes Baptiste VAN DIJCK ◦ Mechelen 18-12-1740 † Mechelen 30-10-1802									
39	Judoca Van Mol			23	Elisabeth Adrianaq CAMERMAN ◦ Doel 08-02-1761		15	Maria Theresia VAN NOYEN ◦ Muizen 17-11-1798 † Bonheiden 16-03-1867	X Mechelen 12-04-1785								
40	Petrus Van Craenenbroeck	Doel x 30-06-1767		24	Joannes GOEYERS ◦ Mechelen 02-07-1758 † Mechelen 13-05-1823	X Mechelen 07-01-1778											
41	Joanna Aldegondis Verstraeten			25	Catharina VERSCHUEREN ◦ Mechelen 15-06-1755 † Mechelen 31-01-1809	X Muizen 10-05-1796											
42	Petrus Danssaert	Kallo X 22-12-1759		26	Joannes Egidius VERLINDEN ◦ Mechelen 17-04-1764 † Mechelen 22-10-1798	X Mechelen 25-06-1776											
43	Maria Eleonora De Mol			27	Anna Catharina CNOPS ◦ Muizen 10-04-1767 † Mechelen 31-01-1847												
44	Petrus Gillis	Doel X 03-05-1755		28	Hubertus VAN DIJCK ◦ Mechelen 18-12-1740 † Mechelen 30-10-1802	X Mechelen 25-06-1776											
45	Maria Catharina Verstraeten			29	Isabella Maria ROOMANS † na 1802												
46	Petrus Camerman	x		30	Joannes Baptiste VAN NOYEN ◦ Muizen 24-06-1738 † Muizen 06-02-1819	X Mechelen 12-04-1785											
47	Maria Catharina Van den Brande			31	Maria Anna Elis VERSCHUEREN ◦ Mechelen 11-05-1757 † Muizen 02-01-1817												
48	Gaspar Goeijers	Mechelinx 25-03-1754															
49	Elisabeth Van Buscom																
50	Petrus Verschuren	Mechelinx 14-12-1737															
51	Maria Schits																
52	Egidius Verlinden	Mechelinx 18-08-1763															
53	Maria Betrams																
54	Cornelius Cnops + Muizen	Muizenx2 9-05-1759															
55	Petronella Horckmans + Mechelen																
56	Joannes Van Dijck	x															
57	Maria Doms																
58																	
59																	
60	Philippus Van Noyen	Mechelinx 04-09-1731															
61	Elisabeth Jacobs																
62	Jacobus Verschueren																
63	Maria Petronella Van Calster	x															

Door Mariette Backx

CURSUS FAMILIEKUNDE VOOR BEGINNERS DINAMO - DE WARANDE - TURNHOUIT

HOE MAAK IK MIJN FAMILIEGESCHIEDENIS ?

Inleiding in de genealogie:

Wie waren mijn voorouders? Waar woonden ze? Wat deden ze? De zoektocht naar je eigen roots is fascinerend en leerrijk. Tijdens deze cursus krijg je de kans om de wereld van de familiekunde (de genealogie) stap voor stap te ontdekken. Je leert hoe je aan je eigen stamboom begint en welke historische bronnen je moet raadplegen. Je leest oud schrift en gebruikt het internet voor je eigen onderzoek.

Data: 7 en 21 oktober, 4, 18, 25 november, 2 december, van 9u30 tot 11u30

Inschrijven en reserveren kan via:
educabalie De Warande Turnhout
website: www.warande.be/dinamo

e-mail: dinamo@warande.be of
bieke.suykerbuyk@warande.be

telefoon: 014 47 21 10

Inschrijvingsprijs: 24 euro te betalen aan Dinamo syllabus, introductiemap en CD 12 euro te betalen bij de eerste les. Voor meer informatie: victor.bertels1@telenet.be

CURSUS OUD SCHRIFT VOOR BEGINNERS

De aangekondigde cursus “oud schrift” zal van start gaan op 17 oktober 2013. Het totale pakket omvat 5 lessen van ongeveer twee uur en zal de cursisten inzicht geven hoe je oud schrift moet leren lezen en begrijpen.

De twee eerste lessen zijn theorielessen waarin uitgelegd zal worden hoe je teksten moet leren lezen en ontcijferen. De lessen zullen gegeven worden door Leo Van Herwegen, hij is al jaren bezig met het ontcijferen van het “archief de Renesse” en kan als ervaringsdeskundige omschreven worden.

De volgende drie lessen zijn praktijklessen. De cursisten krijgen een onbewerkte tekst mee naar huis die ze dan moeten trachten te ontcijferen, de ontcijferde teksten zullen

nadien gezamenlijk ontleed worden in de volgende les.

Er is geen voorkennis van oud schrift vereist. Het is de bedoeling om de deelnemers goed op weg te zetten om oude teksten onder de knie te krijgen.

Als tussenkomst voor gemaakte onkosten vragen wij een bijdrage van 15 euro per cursist. Hierin is één consummatie per les en de kosten voor copies inbegrepen.

De lessen gaan door telkens op donderdag avond om 19u30 op volgende data:

17 oktober, 24 oktober, 31 oktober, 7 november en 14 november

Je kan nog altijd inschrijven op deze cursus bij onze coördinator: **Andre Van Steenberg** email: avsteenb@telenet.be

SOLDATEN UIT WERELDOORLOG I

Maria De Bie

Jan Baptist HOREMANS ,

Geboren te Arendonk op 23 juli 1892

Ouders:

Josephus Horemans °Arendonk 28/05/1864, gehuwd te Arendonk op 26/07/1890 met
Philomena Dierckx °Kasterlee 15/10/1867

Broers en zussen:

Joanna	°Arendonk 14/05/1891
Joannes Baptist	°Arendonk 23/07/1892
Maria Elisabeth	°Arendonk 04/06/1894
Maria Theresia	°Arendonk 26/06/1895
Mathildis	°Arendonk 09/11/1896
Constantia Theresia	°Arendonk 04/03/1899
doodgeboren zoon	Arendonk 16/08/1900

Woonplaats: Eerst in Arendonk maar in 1920 woont zijn vader bij het invullen van documenten in Turnhout op de St. Elisabethlei. Dit is wellicht de reden waarom hij op het monument in Turnhout vermeld staat.

Ongehuwd overleden op 26 september 1918

Overleden/gesneuveld te: Bixschote, Begraven op: 27/09/1918

Begraven op de: Belgische Militaire begraafplaats Westvleteren, Grafnummer: 1492

Militaire geschiedenis:

Stamnummer: 680/947

Datum indiensttreding: Op documenten vult zijn vader als datum van indiensttreding 1/11/1914 in, dit zal de datum zijn waarop hij via Nederland naar Engeland vertrokken is. Het leger meldt dat hij op 14/11/1914 als oorlogsvrijwilliger in dienst getreden is in het instructiecentrum van het leger.

Graad: soldaat oorlogsvrijwilliger van 1914

Regiment/ Eenheid: Genie van de 1ste legerdivisie

Verloop militaire loopbaan:

Van 14/11/1914 tot 12/03/1915 krijgt hij zijn legeropleiding in het instructiecentrum.

Van 12/03/1915 tot 04/05/1915 volgt hij een opleiding bij de genietroepen.

Op 04/05/1915 vervoegt hij zijn eenheid bij de genietroepen.

Op 26/09/1918, in volle voorbereiding van het grote eindoffensief, wordt hij tijdens een opdracht gekwetst te Bixschote, vlakbij Langemark, waar toen voorbereidingen werden getroffen voor het eindoffensief.

Onderscheidingen en medailles:

Ridder in de Orde van Leopold II

Oorlogskruis

Overwinningsmedaille

Herinneringsmedaille

5 Frontstrepen voor 3 jaar 4 maanden en 23 dagen Frontdienst.

Jan Baptist Horemans was bij de Genie, deze voerde de onderhoudswerken uit aan de loopgraven, dit gebeurde meestal 's nachts, onder het licht van vuurpijlen en tijdens beschietingen.

Oorlogsmonument Zegeplein Turnhout

Hij staat op het monument, “de Madelon”, op het Zegplein, in Turnhout vermeld, je vindt hem niet in Arendonk op het monument terug

Uit het guldenboek der vuurkaart:

Genie der 1^e legerdivisie

Gedurende het beleg van Antwerpen nemen zij aan de operaties deel in den sector St-Katelijne-Walem en Duffel.

Ingang kerkhof West-Vleteren

Wanneer het veldleger, na den aftocht van Antwerpen naar de zee, zijne stellingen inneemt om aan den IJzer weerstand te bieden, wordt de Genie der 1^e Legerdivisie versterkt door de oprichting van een tweede bataljon van twee compagnies (1^e en 3^e Compagnie van het 11^e Bataljon vestingtroepen, die deelgenomen hebben aan de verdedigingsoperaties in den aangevallen sector van de versterkte stelling Antwerpen en deze, op eigen initiatief, eerst in den nacht van 9-10 October 1914, drie uren nadat zij het sein « Allen samen, staakt het vuur ! » hadden gehoord, verlaten hebben en den naar het Oosten tot aan de zee zijn opgetrokken om te trachten zich bij het veldleger te vervoegen).

De 1^e Legerdivisie nam aan den slag aan den IJzer deel in de streek van Schoorbakke, Stuivekenskerke, Pervijze, Ramskapelle. Van 23 October af bezet de genie, als infanterie, den spoorweg Ramskapelle-Pervijze. Op 24 October voert zij, met de Fransche 83^e brigade, een tegenaanval uit op Stuivekenskerke. Nadat de Duitschers in den morgen van 26 October de stelling Beverdijk hadden ingenomen, waren de Genie der 1^e Legerdivisie, de overblijvenden van een bataljon der 3^e brigade en die van twee compagnies van het 9^e de eenige troepen die, van aan de halte van Ramskapelle tot het Noorden van Boitshoeke, zegge over meer dan twee kilometer, de verdediging verzekerden van het laatste stuk van den spoorweg en die door hun vuur den vooruitgang der Duitschers aan den Beverdijk tegenhielden. De geschiedschrijvers erkennen eenparig dat het op dit oogenblik en op die plaats is dat, in den ganschen slag, de

- 5 Theresia Maes ° Arendonk 01 april 1839
- 6 Petrus Dierckx ° Kasterlee 14 juni 1835
x Kasterlee 09 januari 1863
- 7 Joanna Mijndonckx ° Arendonk 31 mei 1840

Overgrootouders

- 8 Petrus Horemans ° Oostmalle 16 januari 1802
† Arendonk 08 februari 1875
- 9 Maria Anna Matthé ° Zondereigen rond 1802
† Arendonk 30 januari 1847
- 10 Joannes Maes ° Arendonk 12 december 1807
† Arendonk 29 oktober 1885
x Arendonk 04 november 1837
- 11 Maria Catharina Wijnen ° Arendonk 17 januari 1807
† Arendonk 02 oktober 1887
- 12 Joannes Dierckx ° Kasterlee 16 november 1797
† Kasterlee 19 maart 1860
x Kasterlee 24 juli 1824
- 13 Anna Catharina Vervoort ° Gierle 19 augustus 1799
† Kasterlee 02 mei 1868
- 14 Joannes Mijndonckx ° Arendonk 5 juni 1810
† Arendonk 21 januari 1876
x Arendonk 8 februari 1840
xx Joanna Slegers ° Retie 15 september 1821
- 15 Anna Catharina Segers ° Arendonk 29 oktober 1819
† Arendonk 30 oktober 1859

Betovergrootouders:

- 16 Joannes Franciscus Horemans
- 17 Theresia Mols ° Oostmalle 19 juli 1779
- 18 Joannes Matthé
- 19 Maria Anna Schoenmaekers
- 20 Wilhelmus Maes ° Arendonk 22 augustus 1762
† Arendonk 04 januari 1818
x Arendonk 09 juni 1789
- 21 Petronella van Dael ° Arendonk 31 december 1764
† Arendonk 15 augustus 1827
- 22 Petrus Wijnen ° Arendonk 03 maart 1771
† Arendonk 05 mei 1840
- 23 Catharina van Gorp ° Arendonk 02 juli 1771
† Arendonk 11 december 1838
- 24 Martinus Dierckx ° Turnhout 7 november 1762
† Turnhout 17 februari 1823
x Kasterlee 03 juli 1787
- 25 Anna Catharina Bastiaensen ° Kasterlee 05 april 1759
† Kasterlee 09 maart 1805
- 26 Cornelius Vervoort ° Gierle 09 oktober 1772
† Gierle 04 december 1807

27 Joanna Catharina Peeters	° Gierle 04 november 1873 † Kasterlee 17 oktober 1856
28 Petrus Meijnendonckx	° Arendonk 15 mei 1778 † Arendonk 09 oktober 1859 x Arendonk 21 november 1806
29 Maria Catharina Brusselleers	° Arendonk 18 december 1781 † Arendonk 18 augustus 1845
30 Joannes Baptist Segers	° Arendonk 22 april 1773 † Arendonk 13 februari 1856 xx Arendonk 12 november 1806
31 Anna Catharina Se(e)ls	° Dessel 21 november 1787 † Arendonk 8 oktober 1863

ORDONNANTIE van de KEYSERINNE DOUAIRIERE ENDE KONINGHINNE

Van den 19. December 1770

Reeds op 6 februari 1720 werd door Keizerin Maria Theresia van Oostenrijk een ordonnantie voorgeschreven waarin de voorwaarden opgesteld waren hoe men moest rouwen bij een overlijden. De kledij die mocht gedragen worden, wie die mocht dragen, de rouwperiode en de gebruiken bij de uitvaart. Blijkbaar werden die voorschriften niet opgevolgd en daarom werd een nieuw ordonnantie uitgeschreven om de voorschriften nog eens op punt te zetten.

André Van Steenberghe vond de nieuwe ordonnantie in de archieven van Kasterlee. Wij geven hieronder de voornaamste punten uit het origineel geschrift.

Ten opzichte van de herpublicatie van de Pragmatique van 6. Februarii 1720, raeckende den Rouw, Begraeffnissen ende Uytvaerden

Haere Majesteyt onderricht synde dat de pragmatique van den 6. Februarii 1720, vernieuwende de oude Ordonnantien

uytgegeven nopende den Rouw, Begraeffnissen ende Uytvaerden, ende uytdruckelyck geconfirmeert met den 25. Artikel van de Ordonnantie Heraldique van 11. December 1754, niet en wort onderhouden, ende willende voorsien in de misbruycken de welke voortscomenuyt de geduerighe overtredinghen die begaen worden tegens dese Weth, welckers dispositien het noodtsaekelyck is te hanthaven ende te doen uytwerken, heeft geordonneert, gelyck sy ordonneert bydese bij advies van haeren Raede van Brabant ende ter deliberatie van den doorluchtighsten Hertogh Carel Alexander Hertogh van Lorrynen ende van Bar, haeren Stadthouder, Gouverneur ende Capiteyn Generael der Nederlanden, dat de voorschreve Pragmatique van den 6. Februarii 1720, de welke achter de teghenwoordighe Ordonnantie herdruckt bevonden wort, te doen van nieuw publiceren over al daer des behoort. Gedaen.... Enz.

(Dan volgt de aanhef van de ordonnatie door Carel Alexander die nogmaals aangeeft dat de ordonnatie van 6 februari 1720 niet nageleefd word)

Rouw voor de adel :

... Tot welcken Wy ordonneren ende statueren, in den eersten ten opsichte van de Rouwen die men draeght voor Konincklycke personen, dat een ieder sal mogen dragen den grooten Rouw dat is, den mantel van laecken langh tot op de voeten, ende de vloesen op den hoed; ende de vrouwen kleederen van laecken met wielen van vloes op het hoofd gelyck men gewoon is te doen voor de Vaders, Moeders, Vrouwen offte Mans, welcken Rouw sal dueren tot den dagh dat de uytvaerden sullen syn volbrocht ende sal vervolgens mogen vermindert worden naer het fatsoen ende goetvinden; ende aengaende de huysgenotenen niemant van hun en sal mogen gecleedt worden met Rouw, wel willende dat de demonstratie die by de meesters gedaen wort gehouden worde voor genoegsaem.

Rouw voor de gewone burgers:

Wat aengaet den Rouw den welcken gedragen wort voor onse ondersaeten, men sal geen en mogen draeghen voor ander maeghschap oft personen als voor Vaeder ende Moeder, Broeder ende Suster, Grootvaeder ende Grootmoedere offte anderen ascendent Man ende Vrouwe, Schoonvaeder ende Schoonmoeders, het selve toeglaetende aen den erfgenaem al hoe wel hy den overledenen van bloede niet en soude bestaen, welke Rouwen niet en sullen mogen wesen dan van eenen langen mantel van laecken voor de ascendenten, ende de Corte mantels offte clynen Rouw voor de collateraelen

Dag geen van de bovengeschreve Rouwen en sullen mogen gedraegen worden als den tydt van ses maenden te beginnen van den dagh van de afflygheyt. Geene huysgenotennochte dienstknechten van wat fonctie sy mochten wesen, en sullen mogen gecleet worden met Rouw, selffs oock niet die van de familie van den overledenen, offte van de kinderen offte erfgenaemen van den selven.

Versiering in de Kerken

Geene Hertoghen, Princen offt andere Persoonen, van alsucke qualityt, conditei offt ampt het mochte wesen, en sullen moghen behangen de Kercken offt de Chooren der selve, nochte Capellen, met fluweel, laken baey offte andere stoffen, maer men sal alleenelyck mogen spreyen een lecken offt baey op het playvysel alwaer het lichaem van den overledenen sal rusten, ter lenghde ende breedte van het graf ende van den thuyne die het selve met hetsen sal omringelen.

Rouw aan de huizen

Wij verbieden oockde huysen offte camers van het sterff-huys te behangen met rouw van eenigh laken, baey offte andere stoffen, laetende alleenelyck toe van in de falette daer men de complimenten des Rouws sal ontfanghen, te leggen eene spraeye van swerten baey ende sweerte gordynen aen de vensters, taeffel-cleederen ende decksels van stoelen oock swert

Verbod van koetsen

Niemant, alwaer het van den eersten Edeldom offte Qualiteyt en sal sig mogen bedienen offte doen maecken carossen gestoffeert met rouw van binnen nochte van buyten, nochte decksels, nochte huyven van rouw op de

peerden, op pene van confiscatie ende van hondert guldens amende.

Verdeling van de geheven boeten

Wij willen ende gebieden wel expresselyck dat ons teghenwoordigh Reglement punctuelycken worde onderhouden, verbieden aen alle Persoonen van wat qualiteyt offte conditie sy mogen wesen, contrarie dies te doen, directelyck offt

indirectelyck door eenige der voorsejde offte andere middelen, hoedaenigh die mochten wesen, alles ook op pene van te vervallen in d'amende van hondert guldens voor ieder contraventie; applicael voor een derde t'onsen proffyte, ten tweede voor den officier die het exploit sal doen, ende het derde voor den Aenbrenger.

Dan volgt nog het bevel alles bekend te maken en aan te plakken.

MEDEDELINGEN EN KORT NIEUWS

Bibliotheek:

Het nieuwe werkingsjaar is gestart met de genealogische dag in september. Het extra goede weer heeft er wel voor gezorgd dat er wat minder bezoekers waren. Toch blijft ons documentatiecentrum een plaats waar heel wat informatie voorhanden is en waar van diverse gemeenten uit de regio Kempen gegevens te vinden zijn. In de loop van de voorbije maanden heb ik de gezinssamenstellingen gemaakt uit de

Cursussen

In het najaar starten wij opnieuw met een cursus familiekunde voor beginners in de Warande in Turnhout. De data vind je in onze agenda. De cursus "paleografie" of oud schrift,

Voordracht

Anton Neggers, voorzitter van de afdeling Kempen en Peelland van NGV, de Nederlandse genealogische vereniging zal op 4 december om 19u30 in het kasteel de Renesse een voordracht geven over "Het

burgerlijke stand van Vosselaar over de periode van 1802 tot 1912. Deze zullen zowel digitaal als in boekvorm beschikbaar zijn vanaf onze genealogische dag van oktober. Tevens kunnen ook de originele akten digitaal geraadpleegd worden. De volledige inventaris van onze bibliotheek kan geraadpleegd worden op onze website: www.fv-kempen.be

start in oktober en gaat door in het kasteel de Renesse. Het is de bedoeling om zowel theorie als praktijk enigszins onder de knie te krijgen. Zie ook aankondiging in dit blad en data in de agenda

genealogisch onderzoek in de meierij van 's Hertogenbos" en tevens inzicht geven in het genealogisch onderzoek in Nederland. De toegang is gratis en iedereen is welkom.

Bidprentjes en rouwbrieven

Andre Sannen is al jaren onze verantwoordelijke voor registratie van de bidprentjes en rouwbrieven die wij krijgen via allerlei kanalen. Via de nieuwe media, scannen en digitalisering, zorgt Mariette Backs en nu voor dat alle documenten

ingescand worden zodat de originele prentjes of brieven nu ook digitaal beschikbaar zijn. Belangstellenden kunnen vanaf nu een gedigitaliseerde versie kopiëren op een gegevensdrager.

Schenkingen

Frans Cooymans Mol - Rita De Laet uit Pulderbos en Lisette Soffers uit Oud-

Turnhout schonken ons rouwbrieven en bidprentjes

A G E N D A

Oktober 2013

2 oktober	Wat ? Waar? Wanneer? Wie?	Genealogische dag – Open bibliotheek Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle van 15u tot 22u FV-Regio Kempen
7 oktober	Wat? Waar? Wanneer? Wie?	1ste les - Cursus familiekunde CC Warande Turnhout 9u30 – 11u30 Dinamo i.s.m FV-Regio Kempen
17 oktober	Wat? Waar? Wanneer? Wie?	Cursus Oud Schrift Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle 19u30 FV Regio-Kempen
21 oktober	Wat? Waar? Wanneer? Wie?	2de les - Cursus familiekunde CC Warande Turnhout 9u30 – 11u30 Dinamo ism FV-Regio Kempen
24 oktober	Wat? Waar? Wanneer? Wie?	Cursus Oud Schrift Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle 19u30 FV Regio-Kempen
31 oktober	Wat? Waar? Wanneer? Wie?	Cursus Oud Schrift Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle 19u30 FV Regio-Kempen

November 2012

---

4 november	Wat?	3de les - Cursus familiekunde
	Waar?	CC Warande Turnhout
	Wanneer?	9u30 - 11u30
	Wie?	Dinamo i.s.m. FV-Regio Kempen
6 november	Wat ?	Genealogische dag – Open bibliotheek
	Waar?	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
	Wanneer?	van 15u tot 22u
	Wie?	FV-Regio Kempen
7 november	Wat?	Cursus Oud Schrift
	Waar?	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
	Wanneer?	19u30
	Wie?	FV Regio-Kempen
14 november	Wat?	Cursus Oud Schrift
	Waar?	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
	Wanneer?	19u30
	Wie?	FV Regio-Kempen
18 november	Wat?	4de les - Cursus familiekunde
	Waar?	CC Warande Turnhout
	Wanneer?	9u30 - 11u30
	Wie?	Dinamo i.s.m. FV-Regio Kempen
25 november	Wat?	5de les - Cursus familiekunde
	Waar?	CC Warande Turnhout
	Wanneer?	9u30 - 11u30
	Wie?	Dinamo i.s.m. FV-Regio Kempen

December 2012

---

2 december	Wat?	6de les - Cursus familiekunde
	Waar?	CC Warande Turnhout
	Wanneer?	9u30 - 11u30
	Wie?	Dinamo i.s.m. FV-Regio Kempen
4 december	Wat ?	Genealogische dag – Open bibliotheek
	Waar?	Kasteel de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle
	Wanneer?	van 15u tot 22u
	Wie?	FV-Regio Kempen
4 december	Wat?	Voordracht “Hoe opzoeken in Nederlandse archieven”
	Waar?	Kasteel de Renesse, Lierselei 30 2390 Malle
	Wanneer?	19u30
	Wie?	FV-Regio Kempen

Meer info bij: Theo Peeters, Stwg op Zevendonk 38/1 2300 Turnhout
e-mail: theopeeters1@telenet.be
Op onze website: <http://www.vvf-kempen.be>

NUTTIGE ADRESSEN

Rijksarchief Antwerpen	D. Verstraeteplaats 5, 2018 Antwerpen (gesloten) nu Sanderusstraat Antwerpen	03/236.73.00
Rijksarchief Beveren	Kruibekesteenweg 39 B1, 9120 Beveren	03/750.29.77
Rijksarchief Brussel	Ruisbroekstraat 2-10, 1000 Brussel	02/513.76.80
Felix-Archief Antwerpen	Oudeleeuwenrui 29, 2000 Antwerpen	03/338.94.11
Gemeentearchief Dessel	Gemeentehuis, 2480 Dessel	014/38.99.26
Gemeentearchief Duffel	Gemeentestraat 21, 2570 Duffel	015/30.72.10
Stadsarchief Geel	Werft 30, 2440 Geel	014/56.66.90
Stadsarchief Herentals	Augustijnenlaan 1, 2200 Herentals	014/21.28.00
Stadsarchief Hoogstraten	Vrijheid 149, 2320 Hoogstraten	03/340.19.60
Stadsarchief Lier	Kardinaal Mercierplein 6, 2500 Lier	03/480.11.96
Stadsarchief Mechelen	G. de Stassaertstraat, 2800 Mechelen	015/20.43.46
Gemeentearchief Mol	Molenhoekstraat 2, 2400 Mol	014/33.09.70
Stadsarchief Turnhout	Grote Markt 1, 2300 Turnhout	014/44.44.98
Archief abdij Bornem	Kloosterstraat 71 2880 Bornem	03/889.08.11
Archief abdij Postel	Abdijlaan 16, 2400 Mol-Postel	014/37.81.21
Archief Abdij Tongerlo	Abdijstraat 40, 2260 Tongerlo	014/53.99.00
Archief Aartsbisdom Mechelen	Varkensstraat 3, 2800 Mechelen	